

1 saylı Beynəlxalq Keyfiyyət Nəzarət Standartı (BKNS)

Auditor:

Anketi Dolduran Şəxsin Adı:

Tarix:

Bu anket BKNS-də nəzərdə tutulmuş prosedurların, auditor təşkilatları tərəfindən tətbiqinə dair sualları özündə əks etdirən bir nümunədir.

		(BKNS)	Cavab Bəli /Xeyr / Heç biri	Rəylər
1.	FİRMA DAXİLİNDƏ KEYFİYYƏT NƏZARƏT ÜÇÜN VƏZİFƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
1.1.	Şirkətin keyfiyyət nəzarət sisteminin yaradılması və dəstəklənməsinə görə cavabdehlik daşıyan işçi heyət onun məqsədini dərk etmək və tələblərini düzgün yerinə yetirmək üçün bu BKNS -in bütün mətnini, o cümlədən onun tətbiq edilməsinə dair tövsiyələri və digər izahedici materialları anlayırmı?	13		
1.2	Şirkətin şəraitləri baxımından, tələb maliyyə hesabatlarının auditi və təhlili, habelə digər təsdiqləmə və əlaqəli xidmətlər üzrə tapşırıqlarla bağlı təmin edilmiş xidmətlərə uyğun olmazsa, şirkət bu BKNS-in hər bir tələbinə riayət etmişdirmi?	14		
1.3.	Şirkət aşağıdakı elementlərin hər birinə toxunan strategiya və prosedurları əks etdirən keyfiyyət nəzarət sistemini yaradaraq texniki dəstəklə təmin etmişdirmi? (a) Rəhbərliyin şirkət daxilində keyfiyyətə görə məsuliyyəti. (b) Müvafiq etik normalar. (c) Müştəri münasibətlərinin və xüsusi tapşırıqların qəbul edilməsi və davam etdirilməsi. (d) İnsan resursları. (e) Tapşırığın yerinə yetirilməsi. (f) Monitoring.	16		
2.	Şirkət daxilində keyfiyyətə görə rəhbərliyin məsuliyyəti Şirkət daxili mədəniyyəti inkişaf etdirmək üçün hazırlanmış və tapşırıqların yerinə yetirilməsində keyfiyyətin mühüm əhəmiyyətini göstərən strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	18.		
2.1.	Şirkətin keyfiyyət nəzarət sistemində görə operativ məsuliyyətə təhkim olunmuş istənilən şəxs və ya şəxslər həmin məsuliyyəti üzərinə götürmək üçün kifayət qədər müvafiq təcrübə və qabiliyyətə və zəruri səlahiyyətə malikdirmi?	19.		

3.	Müvafiq etik normalar			
3.1.	Şirkət və onun işçi heyətinin müvafiq etik normalara riayət etməsi barədə əğlabatan əminliyə malik olmaqdan ötrü hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	20.		
3.2	Müstəqillik Şirkət və onun işçi heyətinin və müvafiq hallarda, müstəqilliklə bağlı tələblərə cavabdeh olan digər şəxslərin (o cümlədən şəbəkə şirkəti işçi heyətinin) müvafiq etik normalar əsasında tələb olunan müstəqilliyi saxlaması barədə əğlabatan əminliyə malik olmaqdan ötrü hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	21.		
3.3.	Bu cür strategiya və prosedurlar aşağıdakı tələbləri əhatə edirmi: (a) Müstəqilliklə bağlı tələblərə olan ümumi təsiri, əgər varsa, qiymətləndirmək üçün şirkəti hüquqla təmin etmək məqsədilə, tapşırıq üzrə tərəfdaşların şirkəti müştəri üzrə tapşırıqlara, o cümlədən xidmətlərin həcminə dair müvafiq məlumatla təmin etməsini; (b) Müstəqillik üçün təhlükə yaradan şərait və münasibətləri aradan qaldıra bilməsindən ötrü işçi heyətin bu haqda dərhal şirkəti xəbərdar etməsini habelə; (c) Əhəmiyyətli məlumatların toplanması və müvafiq işçi heyətin bildirilməsini, bunun nəticəsində də: (i) Şirkət və onun işçi heyətinin müstəqillik tələblərinə cavab verib-vermədiklərini müəyyən edə bilməsinə; (ii) Şirkətin müstəqilliklə bağlı öz qeydlərini saxlaya və yeniləşdirə bilməsinə habelə; (iii) Müstəqilliyin məruz qaldığı və məqbul səviyyədə olmadığı müəyyən edilmiş təhlükələrə qarşı şirkətin müvafiq tədbirlərə görə bilməsinə imkan yaradılmasını.	22		
3.4.	Şirkət müstəqilliklə bağlı tələblərin pozulması barədə xəbərdar edilməsi haqqında əğlabatan əminliyə malik olmaqdan, habelə onun bu cür vəziyyətləri müvafiq tədbirlər vasitəsilə yoluna qoya bilməsinə imkan yaratmaqdan ötrü hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	23		
3.5.	Ən azı, ildə bir dəfə, şirkət müvafiq etik normalara əsasən müstəqil olması tələb olunan bütün şirkət işçilərindən, onun müstəqilliyə dair strategiya və prosedurlarına riayət edilməsi haqda yazılı təsdiqləmə əldə etmişdirmi?	24		
3.6.	Şirkət aşağıdakı strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi? (a) Təsdiqləmə üzrə tapşırıqda eyni rəhbər işçilərin uzun müddət istifadəsi zamanı tanışlıq analizinin olması təhlükəsini məqbul səviyyəyə qədər azaltmaqdan ötrü tədbirlərin görülməsinə ehtiyacın müəyyən olunması üçün meyarları təyin edən habelə;	25		

	(b) Listinq subyektinin maliyyə hesabatlarının auditinin aparılması məqsədilə tapşırıq üzrə tərəfdaşın, tapşırığın keyfiyyətinə nəzarət rəyinə görə cavabdeh olan şəxslərin və müvafiq hallarda, dövrü növbələşmə tələblərinə cavabdeh olan digər şəxslərin müvafiq etik normalara uyğun şəkildə göstərilmiş dövrdən sonra növbələşməsinə tələb edən.			
4.	Müştərilərlə qarşılıqlı münasibətlərin qurulması və saxlanması, konkret tapşırıqların qəbul edilməsi və yerinə yetirilməsi			
4.1	Şirkət müştərilərlə qarşılıqlı münasibətlərin qurulması və saxlanması, konkret tapşırıqların qəbul edilməsi və yerinə yetirilməsi ilə bağlı və yalnız aşağıdakı şərtlər daxilində şirkətin bu münasibətləri və tapşırıqları öz üzərinə götürəcəyi və ya davam etdirəcəyinə dair ağılabatan əminliyə malik olmaqdan ötrü hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi? (a) Şirkət tapşırığı yerinə yetirməyə qadir olduqda və bunu etməyə onun imkanları, məsələn vaxtı və resursları olduqda; (İst: Paraq. A18, A23) (b) Şirkət müvafiq etik normalara riayət edə bildikdə; habelə (c) Şirkət müştərinin dürüstlüyünü nəzərə alıqda və onun dürüst olmaması barədə nəticə çıxarmasına aparıb çıxara bilən məlumata malik olmadıqda.	26		
4.2.	Şirkət tapşırığın və müştəri ilə münasibətin davam etdirilməsinə dair strategiya və prosedurları daha öncədən əldə etmiş olacağı təqdirdə, onu bu tapşırıqdan imtina etməsinə səbəb ola biləcək məlumatı əldə etdiyi şəraitləri araşdırdıqdan sonra müəyyən etmişdirmi?	28		
5.	İnsan resursları			
5.1.	Şirkət zəruri səriştə və qabiliyyətləri olan və aşağıdakıları həyata keçirmək üçün etik prinsiplərə sadıq olan işçi heyətə malik olmasına dair ağılabatan əminliyi təmin edən strategiya və prosedurlar müəyyən etmişdirmi? (a) Tapşırıqların peşə standartlarına və müvafiq qanun və qayda tələblərinə uyğun yerinə yetirilməsi habelə; (b) Şirkətin və ya tapşırıq üzrə tərəfdaşların həmin şərtlərə müvafiq olan hesabatlar verməsinə imkan yaradılması.	29		
5.2.	Tapşırıq qruplarının təyin edilməsi Şirkət tapşırıq üzrə tərəfdaşın üzərinə hər bir tapşırıqda görə məsuliyyət qoymalı və aşağıdakı tələbləri əks etdirən strategiya və prosedurları tətbiq etmişdirmi? (a) Tapşırıq üzrə tərəfdaşın şəxsiyyəti və rolu	30		

	<p>barədə müştərinin əsas rəhbər işçilərinə və idarəetməyə məsul şəxslərə məlumat verilməsini;</p> <p>(b) Bu rolu yerinə yetirmək üçün tapşırıq üzrə tərəfdaşın müvafiq səriştə, qabiliyyət və səlahiyyətə malik olmasını;</p> <p>(c) Tapşırıq üzrə tərəfdaşın öhdəliklərinin aydın şəkildə müəyyən edilməsini və həmin tərəfdaşa bildirilməsini.</p>			
6.	Tapşırığın yerinə yetirilməsi			
6.1.	<p>Şirkət tapşırıqların peşə standartları və müvafiq qanun və qaydaların tələblərinə uyğun yerinə yetirilməsinə, şirkətin və ya tapşırıq üzrə tərəfdaşın həmin şəraitlərə müvafiq olan hesabatlar verməsinə dair əgəlabatan əminlik əldə etmək üçün hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi? Bu cür strategiya və prosedurlar aşağıdakıları əks etdirməlidir:</p> <p>(a) Tapşırığın keyfiyyətlə yerinə yetirilməsində sabitliyin təmin edilməsi üçün mühüm olan məsələləri;</p> <p>(b) Nəzarət üzrə öhdəlikləri; habelə</p> <p>(c) Təhlil üzrə öhdəlikləri.</p>	32		
7.	Məsləhətləşmələr			
7.1.	<p>Şirkət aşağıdakılarla bağlı əgəlabatan əminliyə malik olmaq üçün strategiya və prosedurlar müəyyən etmişdir mi?</p> <p>(a) Mürəkkəb və ya mübahisəli məsələlərlə bağlı uyğun məsləhətləşmələr keçirilir;</p> <p>(b) Lazımi məsləhətləşmənin keçirilməsi üçün yetərli resurslar mövcuddur;</p> <p>(c) Bu cür məsləhətləşmələrin xarakteri və həcmi, verdiyi nəticələr sənədləşdirilir, həm məsləhət verən şəxslə, həm də məsləhətlə təmin edilən şəxslə razılaşıdırılır;</p> <p>(d) Bu cür məsləhətləşmələr nəticəsində əldə edilən qənaətlər praktikada həyata keçirilir.</p>	34		
8.	Audit tapşırığının keyfiyyətinə nəzarət			
8.1.	<p>Müvafiq tapşırıqların yerinə yetirilməsi məqsədilə şirkət tapşırıq üzrə tərəfdaş tərəfindən yürüdülmüş mühüm mühakimələrin və hesabatın formalaşdırılması zamanı əldə edilmiş qənaətlərin obyektiv qiymətləndirilməsini təmin edən audit tapşırığının keyfiyyətinə nəzarəti tələb edən strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi? Bu cür strategiya və prosedurlar:</p> <p>(a) Listinq subyektinin maliyyə hesabatlarının auditi üzrə istənilən tapşırığın keyfiyyətinə nəzarəti tələb etməli;</p> <p>(b) Bütün digər tarixi maliyyə məlumatlarının, təsdiqləmə və əlaqəli xidmətlər üzrə digər tapşırıqların auditi və təhlilinin, audit tapşırığının</p>	35		

	keyfiyyətinə nəzarət edilməsi zərurəti barədə qərar vermək məqsədilə qiymətləndirilməsi üçün istinad edilən meyarları müəyyən etməli; habelə (c) Əgər olarsa, bütün tapşırıqlar üzrə keyfiyyətə nəzarətin 35(b) altparaqrafına müvafiq olaraq müəyyən edilmiş meyarlara uyğun gəlməsini tələb etmişdirmi?			
8.2.	Şirkət audit tapşırığının keyfiyyətinə nəzarətin xüsusiyyəti, müddəti və həcmi təyin edən strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	36		
8.3.	Şirkət tapşırığının yerinə yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarətə aşağıdakıların daxil edilməsini tələb edən strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi? (a) Mühüm məsələlərin tapşırıq üzrə tərəfdaşla müzakirəsi; (b) Maliyyə hesabatlarının, yaxud yoxlama predmeti üzrə digər informasiyanın və təklif edilən hesabatın təhlili; (c) Tapşırıq qrupunun yürütdüyü mühüm mühakimələr və gəldiyi qənaətlərlə bağlı seçilmiş tapşırıq sənədlərinin təhlili; habelə (d) Əldə edilmiş qənaətlərin və təklif edilən hesabatın məqsədəuyğun olub-olmamasına dair mülahizənin qiymətləndirilməsi.	37		
9.	Tapşırığın keyfiyyətinə nəzarət üzrə müşahidəçi-ekspertlərin qanunauyğunluq meyarları			
9.1.	Şirkət audit tapşırığının yerinə yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət üzrə ekspertlərin təyinatına yönəldilmiş və onların qanunauyğunluğunu aşağıdakılar vasitəsilə müəyyən edən strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi? (a) Öz öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün tələb olunan texniki səriştə, o cümlədən zəruri təcrübə və səlahiyyət; habelə (b) Tapşırığın keyfiyyətinə nəzarət üzrə müşahidəçi-ekspertin obyektivliyini riskə məruz qoymamaq şərtlə, onun tapşırığa dair məsləhətləşmə ilə təmin edilmə dərəcəsi.	39		
9.2.	Şirkət tapşırığının yerinə yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət üzrə müşahidəçi-ekspertin obyektivliyini saxlaması üçün hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	40		
9.3.	Şirkətin strategiya və prosedurları, tapşırığın keyfiyyətinə nəzarət üzrə müşahidəçi-ekspertin obyektiv təhlil aparmaq bacarığının azalma ehtimalı olduqda, onun əvəz olunmasını nəzərdən keçirmişdirmi?	41		
10.	Audit tapşırığının yerinə yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarətin sənədləşdirilməsi			
10.1.	Şirkət audit tapşırığının yerinə yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarətin sənədləşdirilməsinə dair strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	42		

11.	Fikir ayrılığı			
11.1.	Şirkət tapşırıq qrupu daxilində məsləhətləşmə ilə təmin edilənlərlə və müvafiq olarsa, tapşırıq üzrə tərəfdaş və tapşırığın yerinə yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət üzrə müşahidəçi-ekspert arasında mövcud olan fikir ayrılığının müzakirə edilməsi və yoluna qoyulmasına dair strategiya və prosedurları müəyyən etmişdir mi?	43		
12.	Tapşırığın sənədləşdirilməsi, yekun tapşırıq fayllarının toplanması və hazırlanması işlərinin başa çatdırılması			
12.1.	Şirkət tapşırıq üzrə hesabat yekunlaşdırıldıqdan sonra tapşırıq qruplarının yekun tapşırıq fayllarının toplanması işlərini vaxtında başa çatdırması üçün strategiya və prosedurları müəyyən etməlidirmi?	45		
13.	Tapşırıq üzrə sənədlərin məxfiliyi, təhlükəsiz saxlanması, toxunulmazlığı, əlçatanlığı və geri götürülmə imkanları			
13.1.	Şirkət tapşırıq üzrə sənədlərin məxfiliyi, təhlükəsiz saxlanması, toxunulmazlığı, əlçatanlığı və geri götürülmə imkanını dəstəkləmək üçün hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etməlidir	46		
14.	Tapşırıq üzrə sənədlərin saxlanması			
14.1.	Şirkət tapşırıq üzrə sənədlərin şirkətin ehtiyaclarını ödəmək üçün lazım olan müddətdə və ya qanun və qaydalarla tələb olunan qaydada saxlanması üçün hazırlanmış strategiya və prosedurları müəyyən etmişdirmi?	47.		
15.	Monitorinq Şirkətin keyfiyyətə nəzarət üzrə strategiya və prosedurlarının monitorinqi			
15.1.	Şirkət keyfiyyətə nəzarət sistemi ilə bağlı strategiya və prosedurlarının aktual və adekvat olması və səmərəli işləməsinə dair ağılabatan əminlik əldə etmək üçün hazırlanmış monitorinq prosesi müəyyən etmişdirmi? Bu proses: (a) Şirkətin keyfiyyətə nəzarət sisteminin daim nəzərdən keçirilməsi və qiymətləndirilməsini, o cümlədən dövrü əsasla olmaqla, hər bir tapşırıq üzrə tərəfdaş üçün ən azı bir tamamlanmış tapşırığın yoxlanılmasını daxil etməli; (b) Monitorinq prosesinə görə məsuliyyətin tərəfdaş və ya tərəfdaşlara, yaxud şirkətin həmin məsuliyyəti üzərinə götürmək üçün yetərli və müvafiq təcrübəyə və səlahiyyətə malik şəxslərinə həvalə olunmasını müəyyən etməli; habelə (c) Tapşırığı və ya audit tapşırığının yerinə	48		

	yetirilməsinin keyfiyyətinə nəzarəti həyata keçirənlərin bu tapşırığın yerinə yetirilməsinin yoxlanılması prosesinə cəlb olunmamasını tələb etmişdirmi?			
16.	Müəyyən edilmiş çatışmazlıqların qiymətləndirilməsi və aradan qaldırılması, bu barədə xəbər verilməsi			
16.1.	Şirkət monitoring prosesi nəticəsində qeyd olunmuş çatışmazlıqların təsirini qiymətləndirməli və onlarla bağlı aşağıdakıları müəyyən etmişdirmi? (a) Onlar ya şirkətin keyfiyyət nəzarət sisteminin, onun peşə standartlarına və müvafiq qanun və qaydaların tələblərinə uyğunluğuna, şirkətin və ya tapşırıq üzrə tərəfdaşların hazırladığı hesabatların şəraitlə uyğunluğuna dair əqlabatən əminliklə təmin etmək üçün qeyri-yeterli olduğunu göstərməyən mərhələlərdir; yaxud (b) Dərhal təshihəedici tədbir görülməsini tələb edən sistemətik, təkrərlənən və ya digər mühüm çatışmazlıqlardır.	49		
16.2.	Şirkət tapşırıq üzrə müvafiq tərəfdaşlara və digər müvafiq işçi heyətə monitoring prosesi nəticəsində qeyd olunmuş çatışmazlıqları və müvafiq təshihəedici tədbirlərlə bağlı tovsiyələri xəbər verməlidirmi?	50		
16.3.	Şirkət monitoring prosedurlarının nəticələrində hesabatın müvafiq olmaması ehtimalının və ya tapşırığın yerinə yetirilməsi zamanı prosedurlara məhəl qoyulmamasının göstərilədiyi halları araşdırmaq üçün strategiya və prosedurları müəyyən etmişdir mi?	52		
16.4.	Şirkət ən azı ildə bir dəfə keyfiyyət nəzarət sistemi monitoringinin nəticələrini tapşırıq üzrə tərəfdaşlara və şirkət daxilindəki digər müvafiq şəxslərə, o cümlədən şirkətin icraçı direktoruna və ya müvafiq hallarda İdarə Heyətinə xəbər verməlidir. Bu xəbərdarlıq şirkətin və bu şəxslərin lazım olan yerdə onların müəyyən edilmiş roluna və məsuliyyətinə əsasən, cəld və müvafiq tədbir görə bilməsinə imkan yaratmaq üçün kifayət etmişdirmi? Çatdırılan məlumatlar aşağıdakıları əks etdirməlidir: (a) Yerinə yetirilmiş monitoring prosedurlarının təsviri; (b) Monitoring prosedurlarından çıxarılmış nəticələr; habelə (c) Müvafiq hallarda sistemətik, təkrərlənən və ya digər əhəmiyyətli çatışmazlıqların və həmin çatışmazlıqları aradan qaldırmaq və ya onları düzəltmək üçün görülmüş tədbirlərin təsviri..	53		
16.5.	Şirkət aşağıdakıları lazımi qaydada nəzərdən keçirməsinə dair əqlabatən əminlik əldə etmək üçün hazırlanmış strategiya və prosedurları	55		

	müəyyən etmişdir mi? Şikayət və ərizələr (a) Şirkətin yerinə yetirdiyi işin peşə standartlarına və tətbiq olunan qanun və qaydalara uyğun olmadığına dair şikayət və ərizələri; habelə (b) Şirkətin keyfiyyət nəzarət sistemində riayət edilməməsi barədə ərizələri.			
17.	Keyfiyyət nəzarət sisteminin sənədləşdirilməsi			
17.1.	Şirkət keyfiyyət nəzarət sisteminin hər bir elementinin işləməsinə dair məlumatları əhatə edən sənədlərin tərtib olunması barədə tələbləri nəzərdə tutan strategiya və prosedurlar müəyyən etmişdir mi?	57		
17.2.	Şirkət, sənədlərin, onun öz keyfiyyət nəzarət sistemində riayət etməsini qiymətləndirmək üçün monitorinq prosedurlarını yerinə yetirənlərə bu iş üçün kifayət edən vaxt ərzində və ya qanun və ya qaydalarla tələb edilərsə, daha uzun müddət saxlanmasını tələb edən strategiya və prosedurları müəyyən etmişdir mi?	58		
17.3.	Şirkət şikayət və ərizələrin və onlarla əlaqədar görülən tədbirlərin sənədləşdirilməsini tələb edən strategiya və prosedurlar müəyyən etmişdir mi?	59		

RƏYÇİ ÜÇÜN QEYDLƏR

Qeydiyyat üçün sağ sütunu istifadə edin:

1. Siz Keyfiyyət nəzarət sisteminin fəaliyyətini təsdiq edən sübutlar əldə etmişsiniz. Əldə edilmiş bu sübutlara digər tamamlanmış nəzarət siyahıları, rəyçi strategiya və proseduralar, təlimatlar, yoxlanılmış müvafiq sənədlər və s. daxil ola bilər.
2. Siz Keyfiyyət nəzarət sisteminin fəaliyyətinin çatışmazlıqlarını müəyyən edirsiniz.
3. Layihələndirilmiş firma sistemi və onun heyəti özünü təmin etmək üçün Keyfiyyət nəzarət sistemində müvafiq olan sübutlar əldə etmişdir.
4. Müəyyən edilmiş firmanın Keyfiyyət nəzarət sistemi ilə qeyri-uyğunluq halları.
5. Müvafiq çarpaz istinadlı əlavə iş sənədlərinin istifadəsi.

DAXİLİ KEYFİYYƏT NƏZARƏT SİSTEMİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ (yalnız rəyçi istifadəsi üçün)

1. Qeyri-mövcud və ya zəif;
2. Daxili keyfiyyət nəzarət sistemi ardıcıl və səmərəlidir;
3. Daxili keyfiyyət nəzarət yüksək səviyyəli və səmərəlidir və daxili Keyfiyyət nəzarət proqramına daxildir.